

KORRALDUS

07.10.2025 nr DM-129311-64

Keskkonnaloa nr KL-52302 andmine Künka kruusamaardla Künka IV liivakarjääri mäeeraldisele

1. OTSUS

Tuginedes alljärgnevale ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning Kohila Vallavolikogu 27.03.2025 otsuse nr 7 ning AS TREV-2 GRUPP taotluse nr T/KL-1026446, otsustan:

1.1. anda AS-le TREV-2 GRUPP keskkonnaluba nr KL-523026 Künka kruusamaardla Künka IV liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamiseks kehtivusega 5 aastat.

1.2. seada keskkonnaloale kõrvaltingimused:

1.2.1. Kaevandamine on lubatud tööpäevadel (v.a riiklikud pühad), kellaaegadel 07:30-18:00. Maavara laadimine transpordivahendile toimub kellaaegadel 8:00-17:00. Ülejäänud ajal toimub masinate hooldus, karjääriteede hooldamine, korrastamistööd ja muud ettevalmistustööd;

1.2.2. Veetasemete seiret teostada Jõekalda kinnistul asuvas salvkaevus selle omaniku nõusolekul (kui ta lubab seiret teha). Veetaset mõõta vähemalt 2 korda aastas (kevadest ja sügisel) ja lisaks siis, kui kinnistu omanik annab keskkonnaloa omanikule teada lisasoovist veetaseme mõõtmiseks. Kui intensiivse kaevandamise perioodil kaevus veetase alaneb oluliselt või kaev jääb kuivaks, on keskkonnaloa omajal kohustus korraldada kaevu puhastamine, vajadusel kaevu süvendamine;

1.2.3. Kaevandatav täiteliiv kasutatakse ennekõike Rail Balticu teenindamiseks ja eelkõige hakkab transport toimuma karjääri põhjapiirist suunaga paremale (ida suunas Rail Balticu trassikoridori poole). Juhul, kui toimub transport karjäärist vasakule, so RMK tee, siis tagab keskkonnaloa omanik kasutatava tee korrashoiu ja läbitavuse sõiduautodele. Kuival perioodil kastab teid tolmuhäiringu minimeerimiseks. Tagada tuleb elanikele tee kasutamine igapäevaselt nii tööle kui ka kojusaamiseks;

1.2.4. Taotletav karjäär jääb rohevõrgustiku piirialale. Oluline on tagada suurulukite läbipääs Keila jõe ja karjääri vahelisel alal (taotletava karjääri lääneküljel). Keskkonnaloa saaja tagab selle kaevandamise tehnoloogia ja korrastamisega. Kaevandamist tuleb alustada karjääri lõunaosast ja liikuda tööeega põhja suunas. Paralleelselt toimub ala korrastamine. Selliselt hoitakse loomade liikumisruumi võimalikult kaua maksimaalselt laiana. Korrastamise projekti koostamisel on lähteülesandeks, et teenindusmaa piiripunktide 20 – 5 vahel toimuks katendi tagasitõrje võimalikult kiiresti ja sinna jääks maismaa osa, mis toetaks täiendavalt loomade liikumist rohekoridoride vahel.

1.2.5. Keskkonnaloa kehtivuse tähtajaks on 2030.a;

1.2.6. Maaparandussüsteem Loone-Pirgu1 peab jääma kaevandamise käigus muus osas (v.a. mäeeraldis) toimima ja planeeritavad tegevused ei tohi halvendada naaberkinnisasjade

kuivendusseisundit ega kahjustada naaberkinnisasjadele jäävate maaparandussüsteemi elementide toimimist;

1.2.7. Perimetsa tee kaitsevööndis võib kaevandada, kui pärast maavara väljamist taastatakse koheselt tee seisukorra endisel kujul, tagatakse kogu kaevandamise vältel sõidukite läbipääs sellel teel ja kraavide toimimise ning Perimetsa tee on kaevandamise ajal püsivalt sõidetav;

1.2.8. Vastavalt kaasatud bioloogi soovitudele tuleb korrastamise käigus rajatava suurema veekogu kaldajoont liigendada poolsaarekestega, et ei jääks sirgete servadega süvendit. Vajadusel kaasata bioloog korrastamistööde planeerimisse.

1.3. avalikustada keskkonnanaloo andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnanaloo nr KL-523026 lahutamatu osa. Keskkonnanaluba nr KL-523026 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnanaloo taotluse läbivaatamine

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, Mäealuse tn 2/4, Mustamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 05.08.2024 Keskkonnaametile taotluse Künka IV liivakarjääri keskkonnanaloo taotlemiseks. Taotlus on registreeritud Keskkonnaotsuste Infosüsteemis KOTKAS (KOTKAS) 05.08.2024 numbriga DM-129311-1, viimane korrigeeritud taotlus 06.11.2024 numbriga DM-129311-8.

Künka IV liivakarjäär asub Rapla maakonnas Kohila vallas Mälivere külas asuval katastriüksusel Vahastu metskond 78 (katastritunnus 31701:004:0280; pindala: 1758656,0 m²; sihtotstarve 100% maatulundusmaa), mis on riigi omandis (valitseja Kliimaministeerium; volitatud asutus: Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK)). Mäeeraldise teenindusmaa pindala on 12,94 ha, sh mäeeraldise pindala 9,98 ha. Mäeeraldise teenindusmaast ~1,7 km kaugusel lõunas asub Künka kruusamaardla (registrikaart nr 874) ja olemasolev Künka kruusakarjääri mäeeraldis (loa nr Rapm-071, loa omaja AS TREV 2 Grupp). Künka IV liivakarjääri mäeeraldis hõlmab Künka kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 874) täiteliiva aktiivse tarbevaru 12 ja 13 plokki. Kaevandatav varu kokku on 172 m³. Keskkonnanaluba taotletakse 15 aastaks (KOV nõustus loa kehtivusega 5 a) keskmise aastase kaevandamise mahuga 12 tuh m³ (seoses KOVi ajalise piiranguga tõuseb keskmine aastane kaevandamise maht kuni 35 tuh m³-ni). Kaevandatav maa korrastatakse suunaks on veekogu ja metsamaa.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 05.08.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4 kohaselt.

Keskkonnaloa andmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 08.08.2024 kiri nr 9-3/24/9831-2 ja 16.10.2024 kiri nr 9-3/24/9831-4).

Mäeeraldis teenindusmaa kattub täielikult maaparandussüsteemi maa-alaga (kood 4109610031280001).

Mäeeraldis teenindusmaa lääneservast ~110 m kaugusel asub üle 25 km² suuruse valgalaga veekogu Keila jõgi (EELIS kood VEE1096100), mille kalda piiranguvöönd jääb ~1,3 m kaugusele mäeeraldis teenindusmaast.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu muude kitsendusi põhjustavate objektidega ja nende piiranguvöönditega.

Mäeeraldis teenindusmaa põhjaküljel (väljaspool teenindusmaa piiri) kulgeb lääne-ida suunaline metsatee Pentremetsa tee (tee nr 3171229).

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teade avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa menetluse algatamises teade on 07.11.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 07.11.2022 kirjaga nr DM 129311 10 Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Avalikustamise käigus teavitas eraisik A.S 07.11.2024 e-kirjaga, et soovib olla menetlusosaline. Eraisik H.H teavitas 18.11.2024 e-kirjaga, et soovib mäeeraldisega kaarti, soovib olla menetlusosaline ja on karjääri vastu. Eraisik A.T. edastas 11.12.2024 e-kirjaga taotluse kohta seisukohad Mälivere ja Lohu küla elanike nimel.

MTÜ Eesti Metsa Abiks edastas 20.11.2024 e-kirjaga palve, mitte anda Künka IV liivakarjääri mäeeraldisele kaevandamisluba, sest planeeritav liivakarjäär kattuks osaliselt rohevõrgustikuga ja jääks suure rohevõrgustiku ala kõrvale, jääks väärtusliku maastiku vahetusse lähedusse, jääks väärtusliku põllumaa vahetusse lähedusse, jääks kaitsmata põhjaveega ala kõrvale, jääks väärtusliku elupaiga vahetusse lähedusse ja Keila jõe vahetusse lähedusse.

Kõik teemad leidsid käsitlemist keskkonnamõju eelhindangus, kus jõuti järeldusele, et kaevandamise mõjud on leevendatavad nii kaevandamise käigus vastavaid kaevandamistehnoloogiaid rakendades, kui ka hilisema, kaevandatud maa korrastamise käigus.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloo taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 23.07.2025 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 23.07.2025 kirjaga nr DM-129311-30.

Eelnõu avalikustamise käigus esitati järgmised kirjalikud ettepanekud ja vastuväited:

Eraisik H.T. nõudis 23.07.2025 e-kirjas, et korraldataks avalik arutelu, kus kõik huvitatud isikud saavad oma seisukohti esitada ning tõi välja vastuväited keskkonnaloo andmisele (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 23.07.2025 numbriga DM-129311-31). Piirinaabri vastuväited edastati taotlejale 23.07.2025 kirjaga nr DM-129311-32. Keskkonnaamet vastas eraisikule 25.07.2025 kirjaga nr DM-129311-33.

AS TREV-2 Grupp esitas 31.07.2025 dokumendina nr DM-129311-34 täiendatud taotluse. Taotlust täiendati Keskkonnaameti 22.08.2024 kirjast nr DM-129311-3 lähtuvalt:

- eksperthinnang mõjust põhjaveele ja põhjaveetasemele;
- hinnang kas või kuidas kavandatav tegevus võib mõjutada nende kahepaiksete liikumist, kelle tarbeks läbipääsud luuakse ehk mõju RB leevendavatele meetmetele;
- hinnang mõjust rohevõrgustiku sidususele ning edasisele toimivusele koosmõjus RB trassiga;
- Loa kehtivusaeg muudetud kuni 2030 ja keskmine kaevandatav maht 35 tuh m³.

Piirinaabri M.A. tütar esitas 30.07.2025 keskkonnaloo eelnõu kohta küsimusi (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 01.8.2025 kirjaga nr DM-129311-35). Keskkonnaamet vastas 05.08.2025 kirjaga nr DM-129311-40.

Piirinaaber M.M. palus korraldada avalik arutelu, mis annaks meelerahu ning piirinaabrid saaksid otse küsida neid puudutavaid küsimuseid ja saada põhjendatud vastuseid (registreeritud

keskkonnaotsuste infosüsteemis 01.08.2025 kirjana nr DM-129311-36).

Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK) edastas Keskkonnaametile 04.08.2025 dokumendi nr 3-1.1/2024/6753 Künka IV liivakarjääri keskkonnavalda nr KL-523026 andmise otsuse eelnõust. RMK tingimuseks on, et Pentremetsa tee kaitsevöönd peab jääma 10 meetrit tee teljest – kokku 20 meetrit. Metsateede kasutamine karjääritranspordiks võib toimuda ainult vastavate maarendilepingute alusel, milleks tuleb esitada taotlus RMK kinnisvaraosakonda. Kuivõrd kogu kaevandatav ala asub maaparandussüsteemil, juhtis RMK tähelepanu asjaolule, et kaevandaja peab tagama süsteemi toimimise mäeeraldise piiridel või väljaspool mäeeraldist.

Piirinaaber H.H. nõudis 04.08.2025 e-kirjas, et menetluses korraldaks avalik arutelu ning esitas oma seisukohad kaevandamise kohta Künka IV mäeeraldisel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 05.09.2025 kirjana nr DM-129311-39).

Keskkonnaamet vastas piirinaabrile H.H. 05.08.2025 kirjaga nr DM-129311-37 telefoni teel esitatud päringule.

Osaühing Rail Baltic Estonia esitas Künka IV liivakarjääri keskkonnavalda eelnõule ettepanekud (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 06.08.2025 kirjana nr DM-129311-42). Kirjas toodi välja, et vastavalt kaasatud bioloogi soovitudele oleks korrastamise käigus rajatava suurema veekogu kaldajoont liigendada poolsaarekestega, et ei jääks sirgete servadega süvendit. Menetluses kaasasolevalt korrastatud maa plaanilt ei nähtu/jääb ebaselgeks, kas nimetatud soovitusel on arvestatud. Hetkel on suure veekogu kaldad sirged. Lisaks paluti hilisemal korrastamistingimuste seadmisel arvestada, et Rail Balticu ehitusel tekib pinnast, mis ei sobi oma kvaliteedilt edasiseks kasutamiseks teedehituses.

Keskkonnaamet andis 06.08.2025 kirjaga nr DM-129311-44 teada, et tulenevalt kohalike elanike soovist toimub Künka IV liivakarjääri keskkonnavalda andmise otsuse eelnõu avalik arutelu. Arutelu toimumisajaks määrati 10.09.2025 algusega kell 18:00 taotletava Künka IV liivakarjääri mäeeraldisel (aadress: Mälivere küla, Kohila vald, katastriüksus: Vahastu metskond 78, katastritunnus 31701:004:0280, kruusakattega Pentremetsa tee juures). Arutelule on oodatud kõik asjast huvitatud isikud.

Osaühing Rail Baltic Estonia teavitas Keskkonnaameti 06.08.2025 e-kirjaga, et vastavalt kaasatud bioloogi soovitudele tuleks korrastamise käigus rajatava suurema veekogu kaldajoont liigendada poolsaarekestega, et ei jääks sirgete servadega süvendit. Künka IV liivakarjääri taotlusele lisatud korrastatud maa plaanilt ei nähtu/jääb ebaselgeks, kas nimetatud soovitusel on arvestatud. Hetkel on suure veekogu kaldad sirged. Keskkonnaamet palus AS-i TREV-2 Grupp poolset selgitust, et kas ja kuidas on arvestatud kaasatud bioloogi soovitudega, hiljemalt 25.08.2025.

Vastuseks Keskkonnaameti 06.08.2025 kirjale nr DM-129311-43 vastas taotleja:

1. Kinnitame, et kaasatud bioloogi soovitusel on meie jaoks olulised. Veekogu detailne liigestatus, sealhulgas lodualade rajamine – kavandatakse korrastamise projektis, lähtudes nii bioloogi ettepanekutest kui ka reaalsest katendi kogusest ja maastiku võimalustest. Soovitud

arvestamine toimub korrastamise lahenduste detailsemal projekteerimisel.

2. Keskkonnanaloo taotlusele lisatud graafilised lisad ei võimalda, arvestades nende mõõtkava ja esitusviisi, piisava detailsusega kujutada veekogu liigestatust ega teisi bioloogilist mitmekesisust toetavaid maastikuelemente. Need aspektid käsitletakse põhjalikult korrastamise projektis.

3. Leiame, et Keskkonnaamet võib vajadusel bioloogi soovitusel anda keskkonnanaloo eritingimustesse ning kaasata bioloogi korrastamise komisjoni töösse.

4. TREV-2 Grupp väärtustab keskkonnanaloesmärke ning tegutseb vastutustundlikult. Sellest lähtuvalt oleme vabatahtlikult kaasanud bioloogi juba projekti algaasis. Bioloogi soovitude rakendamine on kavandatud tegevuste osa ning näitab ettevõtte valmisolekut arvestada keskkonnanaloesmärke soovitud tegevustega.

MTÜ Eesti Metsa Abiks küsis tagasisidet Künka IV liivakarjääri keskkonnanaloo teemal (registreeritud keskkonnanaloesmärke infosüsteemis 11.08.2025 kirjaga DM-129311-45).

MTÜ Eesti Metsa Abiks teavitas 07.08.2025 Keskkonnaametit, et neid on jäetud kaasamata ning nad said teate kohaliku inimese vahendusel. Küsiti, et millal esitada eelnõu kohta arvamus. Keskkonnaamet vastas 09.09.2025 kirjaga nr DM-129311-48.

MTÜ Eesti Metsa Abiks soovis 11.09.2025 kirjaga täpsustusi eelmises vastuskirjas toodud väitele. Keskkonnaamet vastas MTÜ-le Eesti Metsa Abiks 16.09.2025 kirjaga nr DM-129311-51.

Keskkonnaamet korraldas taotletaval määraldisel 10.09.2025 algusega kell 18:00 avalikul arutelul, kus vastati kohale tulnud elanike kõigile küsimustele ning sõlmiti järgmised kokkulepped (Künka IV liivakarjääri 10.09.2025 avaliku arutelu protokoll on registreeritud keskkonnanaloesmärke infosüsteemis 12.09.2025 kirjaga nr DM-129311-50).

Avalikul arutelul lepitati kokku, et Keskkonnaamet edastab kahe nädala jooksul Indrek Heinale info, millal on tehtud Künka IV liivakarjääri alal looduskaitse objektide inventuurid ning millal on vastatud tema ema kirjadele (Keskkonnaamet vastas 16.09.2025 kirjaga nr DM-129311-52).

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis AS-lt TREV-2 GRUPP 23.07.2025 kirjaga nr DM-129311-30 arvamust või vastuväiteid keskkonnanaloo andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, s.o. hiljemalt kuupäevaks 06.08.2025.

AS TREV-2 GRUPP määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud. AS TREV-2 GRUPP esitas 31.07.2025 Keskkonnaameti 22.08.2024 kirjast nr DM-129311-3 lähtuvalt korrigeeritud taotluse nr T-KL/1025318-4, kus oli loa kehtivusaeg muudetud kuni 2030 ja keskmine kaevandatav maht 35 tuhat m³ ning lisatud:

- eksperthinnang mõjust põhjaveele ja põhjaveetasemele

- hinnang kas või kuidas kavandatav tegevus võib mõjutada nende kahepaiksete liikumist, kelle tarbeks läbipääsud luuakse ehk mõju RB leevendavatele meetmetele
- hinnang mõjust rohevõrgustiku sidususele ning edasisele toimivusele koosmõjus RB trassiga.

TREV-2 Grupp AS edastas Keskkonnaametile kokkuleppe Riigimetsa Majandamise Keskusega, et millistel tingimustel saab kaevandada Pentremetsa tee kaitsevööndis (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 23.09.2025 numbriga DM-129311-56).

MTÜ Eesti Metsa Abiks andis 16.09.2025 e-kirjaga tagasiside, et Keskkonnaameti poolt on ebamõistlik eeldada, et keskkonnaorganisatsioon saab vastuse koostada paari päevaga, kui me ei ole selleks tegevuseks eelnevalt aega broneerinud. Keskkonnaamet vastas 18.09.2025 kirjaga nr DM-129311-55, milles selgitas, et palub MTÜ-l Eesti Metsa Abiks esitada seisukoht kahe nädala jooksul avaliku arutelu toimumisest (millest MTÜ Eesti Metsa Abiks oli teadlik) st hiljemalt 24.09.2025.

Eraisik I. H. palus 17.09.2025 Edastada Künka IV piirkonna liikide inventuur (või kinnitada selle puudumine). Keskkonnaamet vastas 30.09.2025 kirjaga nr DM-129311-59

Eesti Metsa Abiks MTÜ esitas 24.09.2025 seisukoha Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-523026 andmise otsuse eelnõule (registreeritud kirjana nr DM-129311-57), seades kahtluse alla Keskkonnaameti pädevuse kaevandamislubade andmisel. Keskkonnaamet vastas 06.10.2025 kirjaga nr DM-129311-62.

Eraisik H.T. esitas 29.09.2025 kogukonna avalduse Künka IV karjääri rajamise vastu (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 29.09.2025 numbriga DM-129311-58). Keskkonnaamet vastas 02.10.2025 kirjaga nr DM-129311-60.

Eraisik H.T. esitas 05.10.2025 avalduse Künka IV liivakarjääri avaliku arutelu protokollil väljastamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 06.10.2025 numbriga DM-129311-61).

Keskkonnaamet vastas 07.10.2025 kirjaga nr DM-129311-63.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 22.07.2025 kirjaga nr DM-129311-29 „Künka kruusamaardla Künka IV liivakarjääri keskkonnanaloe taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Künka IV liivakarjääri keskkonnanaloe taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnanaloe kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloe andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-523026 annab aktsiaseltsile AS TREV-2 GRUPP õiguse Künka IV liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnanaloe andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanaloe andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnanaloe saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnanaloe Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnanaloe andja kaevandamise keskkonnanaloe taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Künka IV liivakarjääri keskkonnanaloe taotluse 07.11.2024 kirjaga nr DM-129311-11 Kohila Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga kaks kuud.

Kohila Vallavolikogu edastas Keskkonnaametile 30.12.2024 otsuse nr 46, millega ei nõustunud keskkonnanaloe andmisega TREV-2 Grupp OÜ-le Künka IV liivakarjääris täiteliiva kaevandamiseks.

Keskkonnaamet edastas Kohila vallavalitsusele 12.02.2025 kirja nr DM-129311-21 “Kohila Vallavolikogul 30.12.2024 otsuse nr 46 ümber vaatamine”, milles tuuakse välja mitmeid selgitusi ja põhjendusi ning vastuargumente Kohila Vallavolikogu otsusele nr 46 „Arvamuse andmine keskkonnanaloe taotlusele, Künka IV liivakarjäär”. Keskkonnaamet palus Kohila Vallavolikogul oma 30.12.2024 otsus nr 46 ümber vaadata.

Seejärel edastas TREV-2 Grupp OÜ soovi Kohila Vallavalitsusele tutvustada kavandatud tegevust ja sellega kaasneda võivaid mõjusid, negatiivsete mõjude leevendusmeetmeid ning

vastata tekkinud küsimustele. Kohilas 04.03.2025 toimunud kokkusaamise tulemusena esitas TREV-2 Grupp OÜ Kohila vallavalitsusele 05.03.2025 kirjaga T800-1/500-6 “Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa rakendamiseks vajalikud keskkonnahäiringute minimeerimise lahendused” ettepanekud, mida saab kohalik omavalitsus keskkonnaloa andmisega nõustumisel lisada keskkonnaloa eritingimusteks.

Kohila Vallavalitsus edastas Kohila Vallavolikogu 27.03.2025 otsuse nr 7 „Arvamuse andmine Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele“ (registreeritud KOTKAS-es 01.04.2025 numbriga DM-129311-23), milles vallavolikogu nõustus keskkonnaloa andmisega TREV-2 Grupp OÜ-le Künka IV liivakarjääris täiteliiva kaevandamiseks järgmistel tingimustel:

1.1 Kaevandamine on lubatud tööpäevadel (v.a riiklikud pühad), kellaaegadel 07:30-18:00. Maavara laadimine transpordivahendile toimub kellaaegadel 8:00-17:00. Ülejäänud ajal toimub masinate hooldus, karjääriteede hooldamine, korrastamistööd ja muud ettevalmistustööd.

1.2 Kaevandatav täiteliiv kasutatakse ennekõike Rail Balticu teenindamiseks ja eelkõige hakkab transport toimuma karjääri põhjapiirist suunaga paremale (ida suunas Rail Balticu trassikoridori poole). Juhul, kui toimub transport karjäärist vasakule, so RMK tee, siis tagab keskkonnaloa omanik kasutatava tee korrashoiu ja läbitavuse sõiduautodele. Kuival perioodil kastab teid tolmuhäiringu minimeerimiseks. Tagada tuleb elanikele tee kasutamine igapäevaselt nii tööle kui ka kojusaamiseks.

1.3 Taotletav karjäär jääb rohevõrgustiku piirialale. Oluline on tagada suurulukite läbipääs Keila jõe ja karjääri vahelisel alal (taotletava karjääri lääneküljel). Keskkonnaloa saaja tagab selle kaevandamise tehnoloogia ja korrastamisega. Kaevandamist tuleb alustada karjääri lõunaosast ja liikuda tööeega põhja suunas. Paralleelselt toimub ala korrastamine. Selliselt hoitakse loomade liikumisruumi võimalikul kaua maksimaalselt laiana. Korrastamise projekti koostamisel on lähteülesandeks, et teenindusmaa piiripunktide 20 – 5 vahel toimuks katendi tagasitäide võimalikult kiiresti ja sinna jääks maismaa osa, mis toetaks täiendavalt loomade liikumist rohekoridoride vahel.

1.4 Veetasemete seiresse võetakse Jõekalda kinnistul asuv salvkaev selle omaniku nõusolekul (kui ta lubab seiret teha). Veetaset mõõdetakse vähemalt 2 korda aastas (kevadadel ja sügisel) ja lisaks siis, kui kinnistu omanik annab keskkonnaloa omanikule teada lisasoovist veetaseme mõõtmiseks. Kui intensiivse kaevandamise perioodil kaevus veetase alaneb oluliselt või kaev jääb kuivaks, on keskkonnaloa omajal kohustus korraldada kaevu puhastamine, vajadusel kaevu süvendamine.

1.5 Keskkonnaloa kehtivuse tähtajaks on 2030.a.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki. Künka IV liivakarjäär korrastatakse tehiseveekoguks ja metsamaaks. Katend kasutatakse korrastamisel täies mahus ära (mäeeraldise põhjaosa täitmine ning saarte ja poolsaarte rajamine), vajadusel osa võõrandatakse. Täpne korrastamise tehnoloogia ja korrastamise mahud tuuakse Künka IV liivakarjääri korrastamisprojekti. Eelnevale tuginedes ei ole jäätmete eriosa

(sh kaevandamisjäätmekava) täitmine nõutud. Kui kaevandamise käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid tekib, tuleb esitada kaevandamisjäätmekava.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Künka IV liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamine. Luba taotletakse, et jätkata tegevust antud piirkonnas ehitusmaavarade kaevandamise valdkonnas ja seeläbi pakkuda piirkonnas ehitusobjektidele materjali. Mäeeraldisel ja selle teenindusmaa idaosa kattuvad vastavalt kuni 92 m ja kuni 117 m ulatuses Rail Baltic raudtee trassi koridoriga. Kliimaministeerium esitas 08.11.2023 oma kirjas nr 14-6/23/4323-2 (lisatud taotlusele) seisukohad kaevandamise võimalikkuse kohta Rail Baltic trassikoridoris.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Künka IV liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Kohila Vallavalitsus nõustus keskkonnaloa andmisega. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Keskkonnaameti 22.07.2025 kirjaga nr DM-129311-29 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS TREV-2 GRUPP ei ole seisuga 22.07.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamise keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Künka IV liivakarjääri mäeeraldis kattub osaliselt maaparandussüsteemiga Loone-Pirgul (maaparandussüsteemi kood 4109610031280, ehitise kood 001), mis on rajatud 1938. aastal liigniiske metsamaa kuivendamiseks. Eeltoodud maaparandusehitise reguleeriva võrgu maa-alale on rajatud kraavkuivendus.

Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi PTA) on 25.09.2023 kirjaga nr 6.2-2/41532 maaparandussüsteemi maa-alal maavara aktiivse tarbevaru arvele võtmisel nõustunud kaevandamisega tingimusel, et maaparandussüsteem Loone-Pirgul, mis mõjutab valdavalt Vahastu metskond 78 katastriüksuse kuivenduslikku seisundit, jääb muus osas toimima ja planeeritavad tegevused ei halvenda naaberkinnisasjade kuivendusseisundit ega kahjusta naaberkinnisasjadele jäävate maaparandussüsteemi elementide toimimist. Vastav nõue seatakse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks.

3.3.1. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 22.07.2025 kirjaga nr DM-129311-29 Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Künka IV liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus kohaliku omavalitsuse loa andmiseks esitatud tingimused.

Keskkonnameetmete esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi ja kohaliku omavalitsuse soovitusi. Antava keskkonnaloa kõrvaltingimusteks kantakse kõik eelnimetatud keskkonnameetmed.

3.3.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Kohila Vallavolikogu nõustus 27.03.2025 otsuse nr 7 Künka IV liivakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimuslikult (tingimused on välja toodud keskkonnaloa andmise korralduse p-s 3.2.).

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused seatakse keskkonnaloa kõrvaltingimusteks.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaamet edastas taotlejale 05.08.2025 kirjaga nr DM-129311-41 Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt keskkonnaloa eelnõule esitatud tingimused seisukohavõtuks.

AS TREV-2 Grupp vastas 05.08.2025 Keskkonnaameti kirjale nr DM-129311-41, et nõustub RMK tingimustega. Seega seadis loa eelnõus Keskkonnaamet Künka IV liivakarjääri keskkonnaloale kõrvaltingimuse: Pentremetsa tee kaitsevöönd peab jääma 10 meetrit tee teljest – kokku 20 meetrit. Metsateede kasutamine karjääritranspordiks võib toimuda ainult vastavate maarendilepingute alusel, milleks tuleb esitada taotlus RMK kinnisvaraosakonda.

AS TREV-2 Grupp sõlmis RMK-ga kokkuleppe (22.09.2025), et Pentremetsa tee kaitsevööndis võib kaevandada järgmiselt:

1. pärast maavara väljamist taastame koheselt tee seisukorra endisel kujul,
2. tagame kogu kaevandamise vältel sõidukite läbipääsu sellel teel ja kraavide toimimise
3. tee on kaevandamise ajal püsivalt sõidetav.

Keskkonnaamet korrigeeris kõrvaltingimuse järgmiselt:

Perimetsa tee kaitsevööndis võib kaevandada, kui pärast maavara väljamist taastatakse koheselt tee seisukorra endisel kujul, tagatakse kogu kaevandamise vältel sõidukite läbipääs sellel teel ja kraavide toimimise ning Perimetsa tee on kaevandamise ajal püsivalt sõidetav.

Osaühing Rail Baltic Estonia teavitas Keskkonnaametit 06.08.2025 e-kirjaga, et vastavalt kaasatud bioloogi soovitudele tuleks korrastamise käigus rajatava suurema veekogu kaldajoont liigendada poolsaarekestega, et ei jääks sirgete servadega süvendit. Künka IV liivakarjääri taotlusele lisatud korrastatud maa plaanilt ei nähtu/jääb ebaselgeks, kas nimetatud soovitusel on arvestatud. Taotleja teavitas, et soovitustega arvestamine toimub korrastamise lahenduste detailsemal projekteerimisel. Keskkonnaloa taotlusele lisatud graafilised lisad ei võimalda, arvestades nende mõõtkava ja esitusviisi, piisava detailsusega kujutada veekogu liigestatust ega teisi bioloogilist mitmekesisust toetavaid maastikuelemente. Need aspektid käsitletakse põhjalikult korrastamise projektis. Taotleja leidis, et Keskkonnaamet võib vajadusel bioloogi soovitused kanda keskkonnaloa eritingimustesse ning kaasata bioloogi korrastamise komisjoni töösse.

Tulenevalt eeltoodust seab Keskkonnaamet Künka IV liivakarjääri keskkonnaloale kõrvaltingimuse: Vastavalt kaasatud bioloogi soovitudele tuleb korrastamise käigus rajatava suurema veekogu kaldajoont liigendada poolsaarekestega, et ei jääks sirgete servadega süvendit.

Vajadusel kaasata bioloog korrastamistööde planeerimisse.

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus nõuti avalikku arutelu. Avalikul arutelul ei esitatud ettepanekuid keskkonnaloa kõrvaltingimuste täiendamiseks.

Kaevandaja pakkus välja, et fikseerib lisaks loas mainitud kaevule, kaevandamiseelse veetaseme ka teistes lähimates kaevudes, mille omanikud seda soovivad. Nõusoleku andsid: Margus Miller, Anneliis Kõiv (tema ei osalenud, naaber soovitas), Anni Trump, Madera Martinson, Margit Brokko ja Sven Puhkan. Lisaks jäi kokkulepe, et nad räägivad oma naabritega, et kui keegi veel tahab veetaseme mõõtmist, siis kaevandaja arvestab sellega. Keskkonnaamet küsis, kas on vajadust see täiendav kaevude seire lisada loa kõrvaltingimuseks, kuid seda ei peetud vajalikuks. Sooviti otsesuhtlust kaevandajaga.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:

<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Kohila Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus,
Transpordiamet

Moonika Aunpuu
vanemspetsialist
maapõuebüroo